

Ülést tartott az Elnöki Tanács

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa pénteken, tegnap ülést tartott. Megerősítette tisztségében Szentágotai Jánost, akit a Magyar Tudományos Akadémia 140.

közgyűlése az Akadémia elnökévé választott. Ezenkívül bírák felmentéséről és választásáról határozott, továbbá egyéb, folyamatban levő ügyeket tárgyalta. (MTI)

Berecz János Szegeden

Tegnap, pénteken Szegedre látogatott dr. Berecz János, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB külügyi osztályának vezetője, és a szegedi városi pártbizottságon megbeszélést folytatott dr. Székely Sándorral, a szegedi városi pártbizottság titkárával. Ezt követően — eleget téve a szegedi József Attila Tudományegyetem marxizmus-leninizmus szakcsoportja felkérésének — dr. Rác János tanszékvezető egyetemi tanár, a szakcsoport vezetőjének köszöntő szavai után előadást tartott az egyetemen a *szociáldemokrácia ma* címmel, a marxizmust és leninizmust oktató tanárok számára. Fogadta ezután a KB osztályvezetőjét dr. Antalffy György, a JATE rektora. Végül a megyei tanácsán dr. Perjesi László megyei tanácselnökkel találkozott és folytatott megbeszélést. Mindkét találkozón jelen volt dr. Kocz János, a megyei pártbizottság titkára és dr. Székely Sándor is.

Új és több méretben

Fehérneműk, fürdőruhák, kötött pulóverek

Három fővárosi nagy áruházban, az Úttörő-, a Vessény-, a Csillag-, valamint az Aranypók és Szivárvány néhány szaküzletében június 16-tól próbaképpen, új méretválasztékú fehérneműket, fürdőruhákat, sportruházati cikkeket, kötött pulóvereket és kardigánokat árúsítanak. — Ezzel új szakaszba érkezett a ruházati „méretprogram” — jelentették pénteken a Magyar Divat Intézetben megtartott sajtótájékoztatón. A Magyar Divat Intézet a Könyvüipari Minisztérium megbízásából a férfi-, női és gyermeköltönyök után e cikkek új méretválasztékát kidolgozta. A jelenlegi méretrendszer szerint ugyanis a magasabb termetűeknek telteknek és az alacsonyabbaknak soványaknak kell lenniük. Mivel ez a gyakorlatban korántsem így van, szükségessé vált a méretrendszer megváltoztatása.

Tanácskozás

Megkétszereződött a mezőgazdaság termelése az elmúlt 30 évben — állapították meg Székesfehérvárott a Magyar Agrártudományi Egyesület országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozásán. A huszadszor megrendezett tanácskozáson az agrárszakemberek a hatékonyabb terménytárolás, a gazdaságosabb állattartás új módszereit és berendezéseit ismertették.

Takarékosságból — megtakarítás

Nevetségesnek is tűnhetne a cím: mert mi a csodának volna jó a takarékoság, ha nem születne belőle megtakarítás. Am például a villamos energia ügyében nem ilyen egyszerű a helyzet. Mert igaz, hogy a takarékoság közvetlenül is szül megtakarítást, egyszerűen oly módon, hogy kevesebb energiahordozót (olajat, szenet, gázt) kell eltűzelnünk áramtermelés céljára. Csak hogy ezen túl a takarékoság még közvetett, csak százmilliókban mérhető megtakarításokat is hoz, valahogyan úgy, mintha minden el nem költött forintunkat nagyon-nagyon bőséges kamatokkal, prémiumokkal honorálnák. Hogy hogyan honorálja a takarékoságot plusz megtakarítás? Erre a kérdésre kértünk választ Petri Páltól, a DEMÁSZ műszaki vezérigazgató-helyettesétől.

háztartások fogyasztása 17,5 százalékkal emelkedett 1979 első negyedében, az idén már csak a tavalyi első negyedét 99 százalékát érte el a fogyasztás. Örömteli fordulat az energiaszférában viszonylagos mérséklődése, mondhatnánk. Miért beszélhetünk hát kerékpárról e fordulat kapcsán? Többek között azért, mert a megtakarítás mintegy fele az ipari és mezőgazdasági termelés növekedési ütemének mérséklődéséből származik, s csak mintegy fele a valódi takarékoság eredménye. Márpedig éppen az utóbbi az, amiben bőven vannak még lehetőségeink és teendők, s ami a megtakarításnak nemcsak kívánatosabb, hanem egyúttal hosszabb távon egyedül üdvözítőnek tűnő módja. De hát hogyan lehet valóban ésszerűen takarékoskodni az árammal? Ennek nagyon sok módja van az energiatakarékos, praktikus és több fényt kibocsátó lámpatestek tervezésétől a nagyfogyasztók korszerű, átgondolt energetikai rendszereinek kialakításáig. Mi azonban inkább azt gondoljuk át, mire gazdaságos áramot felhasználni.

Fordulat és kérdőjelek

Az ország villamosenergia-fogyasztása az elmúlt időszakban tízévenként általában megkétszereződött. Az igényeknek ez a növekedése tartós tendenciának tűnt, érthető hát, hogy a népgazdasági tervek is az ehhez szükséges fejlesztésekkel számoltak. Am egy ideje kénytelenek voltunk belátni, hogy az energiahordozók árának emelkedése a világpiacon szintén tartós tendenciának ígérkezik, s semmiképpen sem tartható tovább az energiaszférában ilyen intenzív növekedése. Tavaly azután bekövetkezett a fordulat: az év második felében még valamelyest mérséklődött is az áramfogyasztás. Amíg például 1978 első három hónapjában mintegy tíz százalékkal nőtt a villamosenergia-fogyasztás az előző év hasonló időszakához viszonyítva, 1979-ben ugyanez az adat már csak egy százalék az első negyedében. S amíg például a

ság számára előnyösebb lesz föltehetően az éjszakai árammal való villamos fűtés, mint az olajkályhák használata.) Csak hogy ehhez is fejlesztések szükségesek, mert egyes helyeken éjszakánként máris túlterhelt a hálózat, ami éppen a gazdaságosabb, ésszerűbb fogyasztási szerkezet kialakításának is gátja lehet.

Fejlesztések és előnyök

Továbbra is szükség van tehát a villamosenergia-hálózat fejlesztésére, ám a fogyasztás növekedésének csökkentése következtében jóval kevesebb pénz kell erre a célra fordítani, mint az várható volt. A DEMÁSZ-nál eredetileg úgy számoltak, hogy a VI. ötéves tervben ötven százalékkal megnövekedő áramfogyasztás, s ehhez 1,1 milliárd forintot kell költeniük a hálózatfejlesztésre. Az új helyzetben viszont úgy számolták, hogy a fogyasztás öt év alatt csak 35–37 százalékkal nő majd, s így csak mintegy 480 millió forint szükséges a hálózat fejlesztésére. Azaz a takarékosággal föltehetően csak a DEMÁSZ területén vagy 600 millió forintot is megtakaríthatunk öt év alatt, amit különben fejlesztésekre kellene fordítani. Az is kétségtelen előny, hogy az utóbbi időben egyenletesebbé vált időben, napszakokban a fogyasztás, amivel szintén fejlesztéseket lehet megtakarítani, hiszen a hálózatot a csúcsokhoz kell méretezni.

A szelektív felhasználás

Mindenekelőtt azon érdemes elgondolkodni, hogy a villamos energia előállításának hatásfoka 30 százalék körül van, s ezt a nem túlságosan jó arányt tovább rontja a továbbítás során a hálózati veszteség. Összességében tehát úgy 27 százalék körüli hatásfokkal számolhatunk. Nyilván alaposan érdemes megfontolni, hogy ezt az energiát mire használjuk. A világításban természetesen nincs versenyhátrány, amíg csak az energiát is érdemes áttérni az energiát jobb hatásfokkal hasznosító világítótestekre. Például érdemes fénycsövet szerelni a konyhába, a mellékhelyiségekbe. Melegítésre, főzésre, fűtésre azonban csak abban az esetben érdemes áramot használni, ha nincs más lehetőség. Mert például a villanybojler jobb hatásfokkal működik, mint gáztüzelésű társa, de az együttes hatásfok a gáz esetében sokkal jobb, hiszen nincsenek tekintélyes veszteségek magánál az energia előállításánál, mivel közvetlenül hasznosítjuk az energiahordozót. Ahol lehet, praktikus hát a gázt előnyben részesítenünk, már csak saját zsebünk érdekében is. Ha pedig erre nincs mód, melegítésre csak az olcsóbb, éjszakai áramot praktikus felhasználni.

Hogy miért olcsóbb az éjszakai áram? Mert népgazdasági érdekből egyes erőművek egyenletes terhelésének biztosítása. Főként a szénművek, s még inkább majd az atomerőmű esetében. (Ha például belép az atomerőmű, a népgazda-

De ami még meglepőbb, a takarékosággal más módon is szert tehetünk megtakarításra. A hálózati veszteség villamos energia továbbításánál ugyanis a terheléssel négyzetesen növekszik. Azzal tehát, hogy tavaly csökkent az energiafogyasztás növekedése, jelentősen csökkent a hálózati veszteség is a DEMÁSZ-nál. Az ily módon megtakarított energia — nem tévedés — mintegy 6 ezer háztartás szükségletét képes fedezni!

A takarékoság révén tehát nemcsak a fűtőanyagokkal takarékoskodunk, hanem jelentős megtakarításokat érhetünk el más téren is. Jelentős megtakarításokat a népgazdaság számára. Mint ahogyan a DEMÁSZ hálózatfejlesztési munkája is végső soron hozzájárul az energiamegtakarításhoz, s az ésszerűbb fogyasztási szerkezet feltételeinek kialakításához is, többek között úgy, ahogyan az a városi párttervezetlet határozataiban is megfogalmazódott.

Sok teendőnk van a takarékoság érdekében. Nemcsak nekünk, felhasználóknak, hanem az áramot szolgáltatóknak is. Éppen ezért — remélhetőleg — náluk is rövidesen megváltozik az a szabályozó rendszer, ami az áramszolgáltatókat még mindig a minél nagyobb fogyasztásban teszi érdekeltté.

Szavay István

Befejeződött a XX. műszaki hónap

Tegnap, a Technika Házában tartott az MTE SZ megyei szervezete, az SZMT, a KISZ megyei bizottsága, valamint a TIT megyei szervezete által rendezett záró plenáris előadással befejeződött a XX. műszaki hónap. A résztvevőket — köztük Berta Istvánt, a városi pártbizottság titkárát, Perjesi Józsefet, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának munkatársát, Prágai Tibort, a szegedi városi tanács elnökhelyettesét, Bérczi Gyulát, a megyei tanács osztályvezetőjét és Kovács Sándort, az SZMT titkárát — dr. Kovács Kálmán, az MTE SZ megyei szervezete elnöke köszöntötte, s méltatta a XX. műszaki hónap eredményeit. Az idei műszaki hónap rendezvényei tekintélyes segítséget nyújtottak majd — a XII. pártkongresszus által megfogalmazott célok alapján — a VI. ötéves tervre történő felkészülésben.

A bevezető után dr. Osztrovszky György akadémikus, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökhelyettese tartotta meg *Gazdaságépítő feladataink a VI. ötéves tervben* címmel előadását. Előadásában a világgazdaságban jelentkező legfontosabb tendenciákat vezette össze a magyar népgazdaság igényeivel, lehetőségeivel és adottságaival, s ismertette azokat az elképzeléseket, amelyek várhatóan meghatározzák majd a VI. ötéves tervben gazdaságépítő munkánkat, s elemelte azokat a központi fejlesztési programokat, amelyek — köztük az alumíniumipar, a perolkémia, a számítástechnika, a gyógyszer- és növényvédőszer-gyártás fejlesztése — meghatározó jelentőségűek lesznek a népgazda-

ság számára. Előadásában kiemelten kezelte az ésszerű energia- és nyersanyagtermelés és -hasznosítás kérdéseit, s a gazdaság korszerűsítéséhez szükséges kutatások, licencvásárlások összefüggéseit.

Vajgyártás

A Győr-Sopron megyei Tejipari Vállalat győri üzemében naponta huszonnégyezer liter tejszínből készítenek vajat. Ötféle választékban az idén több mint háromezer tonnát szállítanak a kereskedelemnek.

Somogyi Károlyné felvétele

Helyükön a tartályok

AFOR-töltőállomást épít Szegeden, a Csongrádi sugárút végén a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat. Az építőknek először a földmunkákkal kellett megbirkózniuk, a leendő nyolc tartály helyét kialakítandó, öt méter mélységig távolították el a talajt. A Kossuth Lajos szocialista brigád tagjai a napokban hozzákezdték a tartályok beemeléséhez is. Képzőnkön: a 4 tonnás Jones-autódaru segítségével emelik helyére az egyik 50 köbméteres tartályt. A tartályok rögzítése után nyomáspróba lesz, majd a kezelőépület és a kiszolgáló út kialakítása következik.

Kállai Gyula kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Kállai Gyulának, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa elnökének, a munkásmozgalomban és a közéletben kifejtett több évtizedes eredményes munkássága elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a Szocialista Magyarországi Erdemrendet adományozta. A

kitüntetést Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke pénteken, tegnap adta át. Jelen Országos Tanács elnökének, a munkásmozgalomban és a közéletben kifejtett több évtizedes eredményes munkássága elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a Szocialista Magyarországi Erdemrendet adományozta. A

(MTI)